

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3559/2023
24.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Раде Миленковић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Комуналац“ Власотинце, чији је пуномоћник Новица Ничић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 431/2023 од 07.03.2023. године, у седници одржаној 24.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 431/2023 од 07.03.2023. године у ставовима другом и трећем изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 431/2023 од 07.03.2023. године у делу става првог изреке, којим је потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу П1 104/2021 од 09.06.2022. године у ставу петом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу, Судске јединице у Власотинцу П1 104/21 од 09.06.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади материјалну штету у висини разлике између припадајуће и исплаћене нето зараде за период од септембра 2016. године закључно са августом 2020. године, у висини појединачно означених месечних износа са законском затезном каматом од доспећа до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде материјалне штете за исхрану у току рада за исти временски период исплати појединачно означене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде материјалне штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2016, 2017, 2018. и 2020. годину исплати означене износе, са законском затезном каматом од 01. јануара наредне године за протеклу годину. Ставом четвртим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и тужени обавезан да тужиоцу на име претрпљених душевних болова

због повреде части и угледа и повреде права личности исплати износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев преко досуђеног износа од 100.000,00 динара до траженог износа од 4.000.000,00 динара на име накнаде за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа и повреде права личности. Ставом шестим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу надокнади парничне трошкове у износу од 189.255,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 431/2023 од 07.03.2023. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставовима првом, другом, трећем и петом изреке, те су жалбе тужиоца и туженог у наведеном делу одбијене као неосноване. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа и повреде права личности исплати износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу шестом изреке, тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име парничних трошкова исплати износ од 160.880,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, а преко наведеног до досуђеног износа првостепеном пресудом од 189.255,00 динара са каматом, захтев је одбијен. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одлучено о захтеву за накнаду нематеријалне штете и трошковима поступка, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

У делу побијања ставова другог и трећег изреке другостепене пресуде ревизија је дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд у том делу испитао пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом од 09.05.2018. године поништено је као незаконито решење туженог, послодавца од 01.09.2016. године којим је тужиоцу, запосленом на пословима ..., отказан уговор о раду због неоснованог одсуствовања са посла, те је туженом наложено враћање тужиоца на рад. У току трајања незаконитог отказа тужилац се запослио као ... код другог послодавца, па се није вратио на рад. Тужилац, рођен 1975. године, живи у домаћинству са родитељима. Током шест месеци након престанка радног односа лечио се од депресивности код неуропсихијатра и трпео душевне болове због повреде части и угледа и повреде права личности средњег интензитета. Осим тога, трпео је и егзистенционални страх због губитка материјалних средстава до заснивања новог радног односа. Ови душевни болови и страх код њега нису оставили трајније последице за психичко здравље, нити су довели до душевне поремећености. Након престанка радног односа напустила га је ванбрачна партнерка.

Првостепени суд одлуку о делимичној основаности постављеног тужбеног захтева за накнаду нематеријалне штете у висини од 100.000,00 динара заснива на одредбама чланова 154, 155, 158. и 200. Закона о облигационим односима, налазећи да се овим износом тужиоцу пружа примерена сатисфакција за претрпљене душевне патње. Преко тог износа тужбени захтев као превисоко опредељен, одбија.

Другостепени суд, одлучујући о жалбама обе странке, налази да је тужбени захтев за овај вид штете у целисти неоснован. Закон о раду је одредбама члана 191. ставова 1. – 3. предвидео као последицу незаконитог престанка радног односа право на накнаду штете у висини изгубљене зараде, са припадајућим доприносима и порезом. Право на накнаду материјалне штете у висини других накнада из радног односа, односно на накнаду нематеријалне штете у смислу члана 200. Закона о облигационим односима је искључио, односно није предвидео. По одредби члана 164. Закона о раду, послодавац је дужан да запосленом надокнади штету коју је претрпео у вези са радом, у складу са законом и општим актом, у ком случају се примењују правила за накнаду штете прописана Законом о облигационим односима. Међутим, само доношење одлуке о престанку радног односа не даје право запосленом на накнаду нематеријалне штете, ако није утврђено да је доношењем такве одлуке запослени био изложен шикани, злоупотреби права или другом малициозном поступку од стране послодавца и да је то довело до таквог степена нарушавања психичке и емоционалне равнотеже запосленог које би оправдавало досуђивање новчане накнаде нематеријалне штете. У околностима конкретног случаја, када је тужилац након одређеног времена пронашао други посао и није желео да се врати на рад код туженог, нема елемената за закључак да је његов страх за егзистенцију био такав да завређује досуду нематеријалне штете, нити постоје околности које би водиле закључку да постоји повреда угледа и части која ствара основ за накнаду нематеријалне штете. Престанак ванбрачне заједнице није основ за потраживање накнаде нематеријалне штете од послодавца.

По становишту Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право, када је нашао да утврђене чињенице не воде закључку о постојању основа за накнаду нематеријалне штете.

Како је то правилно наведено у разлозима другостепене пресуде, чланом 191. Закона о раду право на накнаду нематеријалне штете због страха за егзистенцију и социјалних релација није предвиђено као последица незаконитог престанка радног односа. Из чињеничног утврђења не произилази да је постојало такво скривљено понашање туженог које стоји у узрочно-последичној вези са трпљењима тужиоца након престанка радног односа, посебно везаним за престанак ванбрачне заједнице. Утврђена депресивна епизода по налазу вештака није трајно нарушила психичку равнотежу тужиоца. Стога, не постоји основ за накнаду нематеријалне штете ни по одредби члана 164. Закона о раду, у вези чланова 154. став 1. и 200. Закона о облигационим односима, како је то правилно оценио другостепени суд.

Правилно је на основу одредби чланова 165. став 2, 153. став 2. и 154. ЗПП одлучено и о трошковима поступка.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије против дела става првог изреке побијане пресуде, којим је потврђена првостепена пресуда у ставу петом изреке, на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија недозвољена.

У парницама из радних односа ревизија је по одредби члана 441. ЗПП увек дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

За имовинскоправне спорове меродаван је режим из одредбе члана 403. став 3. ЗПП, којом је прописано да ревизија није дозвољена ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба је поднета 01.03.2021. године, преиначена у делу који се побија ревизијом поднеском од 18.05.2022. године, на који дан је према средњем курсу Народне банке Србије за 1 евро од 117,47 динара вредност побијаног дела пресуде од 3.900.000,00 динара представљала 33.200 евра.

Наведена вредност предмета спора не прелази имовински цензус који омогућује изјављивање ревизије.

Из изнетих разлога, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић